شهرآرا

- روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع رسانی
- صاحب امتیاز: شهرداری مشهد
- مدیر عامل: سید میثم موسوی مهر
- مدیر مسئول: سید هادی فیاضی
- سردبیر: ارژنگ حاتمی
- نشانی: میدان شهدا، نبش دانشگاه ۱
- دفتر مرکزی: ۵ - ۳۷۲۸۸۸۸۱
- نمابر: ۳۷۲۳۸۳۱۰
- روابط عمومی: ۳۷۲۴۳۱۱۰
- شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹

SHAHRARANEWS.IR

سال سیزدهم

۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۱
۱۳ شوال ۱۴۴۳
شماره ۳۶۶۴

اشنبه

Mashhadchehreh.ir

Photoshahr.ir

میثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای

حدیث روز

امام صادق(ع) فرمود: آفت دین، حسد، خودبینی و به‌خودبالیدن است.

اصول کافی، ج۳، ص۴۹۸، روایت۵

رطوبت هوا ۳۷٪ ↓۱۴ ↑۲۵

صبح ۱۴ | ظهر ۱۹ | عصر ۲۳ | شب ۱۸

اذان ظهر ۱۲:۲۷:۵۴ | نیمه شب شرعی ۲۳:۳۸:۱۰
غروب آفتاب ۱۹:۳۰:۴۶ | اذان صبح فردا ۰۳:۴۴:۲۴
اذان مغرب ۱۹:۵۱:۰۰ | طلوع آفتاب فردا ۰۵:۲۴:۱۵

راهبرد

گریز از مرکز شهر

مهدی یاراحمدی‌خراسانی
مدرس دانشگاه

«حاشیه‌نشینی» از پدیده‌های مهم عصر حاضر و شاید همزاد شهر و شهرنشینی است که یکی از چالش‌های مهم کلان‌شهرها محسوب می‌شود. دلایل بروز حاشیه نشینی بسیار است اما شایع ترین آن ها، نبود امکانات در شهرهای کوچک یا آباد نبودن روستاهاست که سبب می‌شود گروهی با سودای دست‌یافتن به زرق و برق زندگی شهری یا رسیدن به حداقل امکانات معیشتی در حاشیه شهرها سکنا گزینند. این گسست از جامعه شهری همراه با ویژگی های زیست حاشیه ای مانند شکل و نوع محل سکونت، مهارت های شغلی و ویژگی های روابط اجتماعی، آن ها را از شهروندان متمایز می سازد. بیشتر حاشیه نشینان، افرادی هستند که درگستره زندگی اقتصادی اجتماعی شهرها قرار دارند اما در نظام اجتماعی آن ها ادغام نشده اند، لذا شهروندان رسمی در جامعه محسوب نمی شوند یا دست کم خود چنین برداشتی دارند. معمولا حاشیه نشین ها افراد مهاجر کشورهای همسایه، مهاجران روستایی و عشایر یا افرادی با خصوصیات کمتر شهری از شهرهای دیگر یا خود شهر هستند که در سکونتگاه های غیرمتعارف در مقایسه با ساکنان بافت اصلی و شهری زندگی می کنند. در سال های اخیر علاوه بر توسعه حاشیه نشینی، به شکل مرسوم حالت دیگری ایجاد شده است که از آن به نام «گریز از مرکز» یاد می شود.

در این حالت، گروهی از شهروندان با دلایل مختلف ازجمله وجود نابرابری، ساختار نامناسب شغلی گرانی تسهیلات خدماتی و بهداشتی، مسکن نامناسب، ناچیز بودن سرمایه فرهنگی، افزایش سرسام آور تورم، افزایش بیکاری، آلودگی های زیست محیطی، افزایش هزینه های زندگی شهری و... توان ادامه زندگی در مرکز شهر یا قلمرو قطعی شهرها را ندارند و به حاشیه شهر نقل مکان می کنند. این پدیده که آرام آرام رو به گسترش است، زنگ خطری برای توسعه حاشیه‌نشینی و تبعات ناشی از آن محسوب می شود.

بدین منظور مدیریت شهری وظیفه دارد در چارچوب مطالعات مربوط به امور اجتماعی و مسائل مربوط به حاشیه شهر، این مهم را نیز به عنوان چالشی جدی در نظر داشته باشد و برای کنترل آن راهکارهای عملیاتی به کار گیرد. پدیده گریز از مرکز علاوه بر آسیب های مرسوم حاشیه‌نشینی، خطرهای امنیتی، شیوع مشاغل غیررسمی و آسیب های خاص فرهنگی و اجتماعی نیز به دنبال دارد و سبب تحمیل هزینه های سنگین اجتماعی بر شهرها می شود.

برای سامان دهی و مدیریت پدیده حاشیه نشینی، ابتدا باید مبدأ افراد حاشیه‌نشین را شناسایی کنیم و سپس از طریق بازساخت اجتماعی امکانات، از رشد آن جلوگیری کنیم.

کتاب خوان

معلم باید در خط مقدم باشد

تعلیم و تربیت یکی از اهداف مهم انبیای الهی و ائمه اطهار(ع) در طول تاریخ بوده و تربیت، علم‌آموزی و کار حساس معلمان، همواره مورد ستایش پیشوایان دینی بوده است. از آنجا که معلمی و تعلیم و تربیت اهمیت فراوانی دارد، کتاب «معلم باید در خط مقدم باشد» که گلچینی دلنشین و جذاب از بیانات رهبر معظم انقلاب در طول سال های ۶۶ تا ۹۷ و به قلم «سعید ابوالقاضی» است، تدوین شده است تا گامی مؤثر در جهت تربیت نسل انقلاب اسلامی برداشته شود. این کتاب در شش فصل و سه ضمیمه تدوین شده است.

فصل اول به ارزش و جایگاه معلم که نقشی حساس و پررنگ در تربیت دارد و دارای اجر فراوان و مسئولیتی سنگین است، پرداخته است.

فصل دوم نیز ارزش علم و علم‌آموزی در گذشته، حال و آینده و تأثیر آن بر پیشرفت جامعه را در بر گرفته است.

فصل سوم به جایگاه تعلیم و تربیت و نقش اخلاق، تعهد و دانش در متعلمان پرداخته است. در فصل چهارم نیز اهمیت فرهنگ و توجه به تهاجم فرهنگی در جامعه معلمان، دانش‌آموزان و آموزش و پرورش گنجانده شده است. فصل پنجم کتاب به وظایف و اهداف معلمان، لزوم خودباوری دانش‌آموزان، تعهد و تخصص، وجدان کاری، استفاده از تصویر و داستان و شعر در آموزش، اخلاق، تدین و... اشاره می‌کند. در فصل ششم کتاب به جایگاه آموزش و پرورش، اهداف، وظایف، آسیب‌ها، بحران و لزوم تحول در آن پرداخته شده است. در کتاب «معلم باید در خط مقدم باشد» که انتشارات شهید کاظمی آن را راهی بازار نشر کرده، بیانات رهبر معظم انقلاب در جمع معلمان و فرهنگیان سراسر کشور، آموزش و پرورش، شورای عالی انقلاب فرهنگی، دانش‌آموزان، مسئولان اتحادیه انجمن های اسلامی دانش‌آموزان، نخبگان و سایر مجامعی که در حوزه تعلیم و تربیت فعالیت می کنند، گنجانده شده است.

تاریخ‌نگار

۲۵ اردیبهشت ۱۳۶۶

صدور بیانیه شورای امنیت در محکومیت سلاح های شیمیایی

به دنبال عملیات پی در پی قوای جمهوری اسلامی ایران در جبهه های غرب و جنوب در فروردین ۱۳۶۶ خورشیدی، عراق بار دیگر سلاح های شیمیایی را در مقیاس وسیع به خدمت گرفت. در این حال، ایران از دبیرکل سازمان ملل، اعزام هیئت کارشناسی بررسی کاربرد سلاح های شیمیایی را درخواست کرد و عراق نیز برای آنکه از ایران عقب نماند، با ادعای کاربرد سلاح های شیمیایی از طرف ایران، درخواست مشابهی را مطرح کرد.

هیئت کارشناسان از سوم تا چهاردهم اردیبهشت آن سال از دو کشور بازدید و به کارگیری سلاح های شیمیایی از جانب عراق را در سطحی گسترده، اعلام کردند. در نتیجه، دبیرکل سازمان ملل، گزارش هیئت را تقدیم شورای امنیت کرد و آن شورا در رسیدگی به گزارش هیئت و نامه دبیرکل، در ۲۵ اردیبهشت ۱۳۶۶ بیانیه‌ای صادر و اعلام کرد که غیرنظامیان در ایران، بر اثر سلاح های شیمیایی مجروح شده‌اند. شورای امنیت سازمان ملل در آخر بیانیه، بدون ذکر نام کشور عراق، کاربرد تسلیحات شیمیایی را به شدت محکوم کرد. این بیانیه با آنکه با اهمیت فاجعه متناسب نبود، عکس العمل جهانی قوی و مناسبی را به نفع جمهوری اسلامی ایران برانگیخت و کشورها و سازمان های بسیاری، عراق را به دلیل کاربرد مجدد سلاح های شیمیایی محکوم کردند.

زین قند پارسی

علیرضا حیدری|مدرس و پیراستاری

هم‌زمان با روز بزرگداشت فردوسی و روز پاسداشت زبان فارسی، یادآوری این نکته بد نیست که بدانیم یکی از ویژگی های زبان فارسی، دگرگونی آوایی واژگان آن است. در گذر زمان برخی واژه ها صورت نخستین خود را از دست داده اند و اکنون به گونه ای دیگر خوانده و نوشته می شوند یا آنکه صورت پیشین واژه، در کنار دگرگونی آوایی کنونی آن، هر دو به کار برده می شود. برای نمونه به واژگان «سپید»، «اسپند» و «پیل» می توان اشاره کرد. این واژگان، اکنون بیشتر به شکل «سفید»، «اسفند» و «فیل» نوشته می شوند، بنابراین هر دو صورت «فارسی» و «پارسی» درست است؛ گرچه به همان دلیل آوایی، «فارسی» در تلفظ آسان تر است.

#زین_قند_پارسی

کارتون شهر

مجید ادیبی

در حاشیه عرضه شاهنامه فردوسی در نمایشگاه کتاب تهران به قیمت ۱۱ میلیون تومان!

نگاه هشتم

زبان فارسی؛ ظرفیتِ بالنده برای باز تولید اقتدار ملی

غلامرضا بنی اسدی|روزنامه نگار

زبان فارسی برای ما فقط یک «زبان» نیست، حتی اگر «مادری»اش بدانیم. زبان فارسی برای ما تنها ادبیات هم نیست، حتی اگر آن را بن مایه فرهنگ بخوانیم و به شعر شاعرانش، فخر و شکوه این زبان را به رخ جهانیان بکشیم و با حافظ، گوته را اندازه بگیریم. با سعدی، از شکسپیر بگذریم و با فردوسی، هومر و همه حماسه سرایان جهان را جا بگذاریم و با مولوی، حسرت دیگران را برانگیزیم. زبان فارسی همه این ها را در خویش دارد اما باز این همه زبان فارسی نیست که فارسی، مرزهای «خانه پدری» را هم نگهبانی هوشیار و «آرش رفتار» است. فارسی را باید تاریخ هم بدانیم و جغرافیایمان را هم با آن تراز و هویت و اندیشه مان را هم با آن تبیین و تعریف کنیم. آنچه ابوالقاسم فردوسی را در جایگاه حکیم می نشاند و خلقی را قانع می کند که -به روزگاران- به حکمتش، معرفت افزون کنند، نقش ممتاز او در احیا و نگهداشت زبان فارسی است؛ گران سنگ میراثی که ما را در شمار ثروتمندترین ملل از نظر فرهنگ قرار می دهد. چیزی که برای بسیاری از کشورهای صاحب تاریخ هم حسرت آفرین است. آنان زبان و هویتشان را از دست دادند؛ چون «فردوسی» نداشتند. ما سربلند ماندیم؛ چون ابوالقاسم را داشتیم که به حکمت، سرحدات زبانی و معرفتی ما را حفظ کرد. آنچه امروز هم باید بدان اهتمام داشته باشیم، توجه به زبان به عنوان شبکه‌ای از بایستگی ها و فرزانگی هاست. حصر آن فقط در مرزهای ادبی، کفران این نعمت هویت ساز است. به این مهم توجه می کنیم که زبان و ظرفیت های حماسه ساز آن در روزهای سختی که بر کشور رفته، چونان ارتشی بزرگ و سپاهی پرفر و شکوه به میدان آمده و از جغرافیای وطن دفاع کرده است. اسطوره هایی که فردوسی خلق کرد، نه فقط در گذشته های دور که در انقلاب و دفاع مقدس نیز حضوری بشکوه و فاخر داشته اند. تقابل کاوه آهنگر با ضحاک ماردوش که تا بلویش را به یاد داریم، فقط نقاشی نشد تا تقابل انقلاب حق را در برابر رژیم باطل به چشم بکشد. رسم شد تا ترسیمی صریح باشد از آنچه اتفاق می افتاد و باید بماند. کاوه، ضحاک را شکست تا ضحاک ها تجدید حیات نکنند. مارهایی که از مغز منافع ملی خورش می خوردند، مردند تا هیچ بیگانه ای نتواند به منابع زیر پای ما، نگاه بیندازد. درفش کاویانی برخاست تا پرچم عزت ملی در اهتزاز باشد. در دفاع مقدس هم اکسیر شتاب دهنده «چو ایران نباشد، تن من مباد» و شخصیت سازی فردوسی، ظرفیت بایسته ای بود که در کنار توان شایسته مذهبی، دشمن شکار می شد. کمان ۹۹ که یادآور کمان آرش بود، جواب قاطع نیروی هوایی ما در دومین روز جنگ بود با ۲۰۰ جنگنده بمب افکن، به متجاوزانی که دچار توهم شده بودند. به جرئت می توان گفت که زبان فارسی و حماسه های شاعرانش، در دفاع از مرزهای وطن و تولید قدرت فرامرزی ایران، جایگاهی فاخر دارند. از این منظر می توان توسعه زبان فارسی را به مثابه تولید ظرفیت برای ارتقای امنیت ملی هم دانست. این نکته را هم می توان به تاکید یادآوری کرد که برای اقتدار ملی و امنیت حداکثری حتما باید به زبان فارسی توجهی برنامه مند داشت. تبیین دقیق و همه شمول رهبر فرزانه انقلاب از فردوسی و حکمت ها و اسطوره سازی هایش، ما را به این مهم هدایت می کند که برای امروزمان و تقویت روحیه ملی و انقلابی، از اسطوره های فردوسی به عنوان یک منبع استفاده کنیم. تعریف اسفندیار به جوان حزب اللهی در کلام معیار حضرت ایشان، عیار دیگر حکمت ساخته های شاهنامه را مشخص می کند تا بتوانیم به این نکته تصریح کنیم که انقلابی ترین کار، بازسازی اسطوره ها در عینیت جامعه است.

عکس روز

گرامیداشت نهمین سالگرد تاسیس لشکر فاطمیون

عکس: نیما نجف زاده | فوتوشهر

برای مشاهده گزارش تصویری کامل این کد را اسکن کنید.

خبرطوری

چشمان ما پس از مرگ همچنان می‌بینند؟

در یک مطالعه شایان توجه، برای درک بهتر نحوه تسلیم سلول های عصبی در برابر کمبود اکسیژن، تیمی از محققان، فعالیت سلول های شبکیه موش و انسان را بلافاصله پس از مرگ آن ها اندازه گیری کردند و به طرز شگفت انگیزی با چند تغییر در محیط بافت آن ها، توانستند ساعت ها بعد، توانایی ارتباط سلول ها در چشم را احیا کنند.

پس از مرگ، هنگامی که شبکیه با نور تحریک می شود، سیگنال های الکتریکی خاصی را منتشر می کند که به نام امواج b شناخته می شوند. این امواج که در شبکیه های زنده نیز دیده می شوند، نشان دهنده ارتباط بین تمام لایه های سلول های ما کولا هستند که به ما امکان دیدن را می دهند. این اولین باری است که چشم های یک انسان متوفی به این طریق، به نور پاسخ می دهند و برخی کارشناسان، ماهیت برگشت ناپذیر مرگ در سیستم عصبی مرکزی را زیر سوال می برند.

فرارو

پرورش گیاه در خاک ماه

محققان به تازگی گیاهانی را در خاک جمع آوری شده توسط ماموریت های ۱۲،۱۱ و ۱۷ آپولو ناسا پرورش داده اند. برای هر فضانوردی که امیدوار است در سطح ماه زنده بماند، رشد محصولات زراعی، ضروری خواهد بود. نتایج این مطالعه، امید محققان را به اینکه گیاهان می توانند در طول ماموریت های فضایی آینده روی ماه رشد کنند و حتی بشر را یک قدم به سکونت در ماه نزدیک کنند، افزایش می دهد. در این راستا، برای ماموریت های فضایی طولانی تر در آینده، ممکن است از ماه به عنوان مرکز یا سکوی پرتاب استفاده کنیم. این امر که بخواهیم از خاکی که از قبل، از ماه جمع آوری شده است برای رشد گیاهان استفاده کنیم، منطقی به نظر می رسد.

محققان در این پژوهش، فقط ۱۲ گرم خاک ماه را از ناسا به امانت گرفته بودند تا این کار را انجام دهند و این به آن معناست که آن ها باید آزمایش را به جای گلدان های بزرگ در ظروفی کوچک می کاشتند. علت آنکه محققان گیاه «رشادی گوشی موشی» را انتخاب کردند، این بود که کد ژنتیکی این گیاه از پیش نقشه برداری شده بود.

محققان برای مقایسه، بذرها را در طیف وسیعی از خاک های زمینی از جمله خاک هایی که خاک های مریخ را شبیه سازی می کنند، کاشتند، با این حال محققان تفاوت هایی را بین گیاهانی که در خاک ماه رشد کرده بودند با گیاهانی که در خاک های کنترل پرورش یافته بودند، مشاهده کردند. برخی گیاهان رشد کرده در خاک ماه کوچک تر بودند، در حالی که برخی دیگر سریع تر رشد کرده بودند. گیاهان از نظر اندازه نیز با یکدیگر متفاوت بودند.

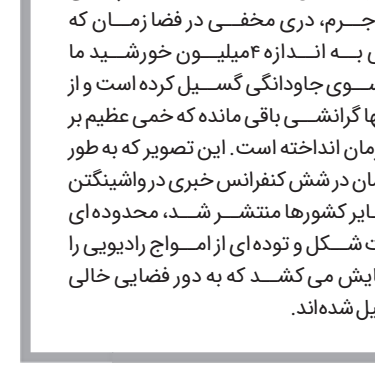
دیلی میل

کیوسک

اکونومیست

فرصت هندوستان به باد می رود؟

مردم هندوستان در طول سه سال گذشته، متحمل رنج های بسیاری شدند. همه گیری کووید جان میلیون ها نفر از مردم این کشور را گرفت. دوره های متعدد قرنطینه، اقتصاد کشور را کوچک کرد. آتش تنش های مذهبی که مدت ها بود در هند شعله ور بود، اکنون به سبب میهن شیفتگی اسلام ستیزانه حزب بهاراتیا جاناتا (حزب سیاسی ملی گرای هند که از سال ۲۰۱۴ به رهبری نخست وزیر مستبد، نارندرا مودی، در این کشور بر مسند قدرت نشسته است) افروخته تر شده است و حالا، موجی از گرما مناطق شمالی کشور را در خود می سوزاند و شوک حاصل از افزایش قیمت جهانی نفت و غذا، طبقه فقیر را به شدت تحت تأثیر قرار داده است، با این همه به گزارش اکونومیست، در لحظه ای از تاریخ هستیم که مجموعه ای از عناصر گردهم آمده اند که می توانند اقتصاد کشور را در یک دهه آینده به کلی دگرگون سازند و زندگی ۱/۴ میلیارد هندی را بهبود بخشند و موازنه قدرت را در آسیا تغییر دهند. جهش های فناورانه، گذار انرژی و تغییرات ژئوپلیتیک در منطقه، سبب پدید آمدن فرصت هایی نوین و البته ابزاری جدید برای حل مشکلات صعب العلاج موجود شده اند. اما به نقل از اکونومیست، بزرگ ترین عاملی که می تواند بر سر راه دست یافتن هند به همه این ها قرار گیرد، سیاست های تفرقه انگیز دولت هندوستان است.

نیویورک تایمز

نخستین سفر تصویری انسان به مرکز کهکشان

تلسکوپ «افق رویداد» بار دیگر چشممان را بر «نادیدنی ها» گشود. اخترشناسان در روز پنجشنبه، اعلام کردند که موفق به شکافتن پرده تاریکی و غباری شدند که در مرکز کهکشان راه شیری قرار دارد. آن ها به ثبت نخستین تصویر از غول آرام و نجیبی دست یافته اند که در مرکز کهکشان ما خفته است؛ سیاه چاله ای کلان جرم، دری مخفی در فضا زمان که جرمی به اندازه ۴ میلیون خورشید ما را به سوی جاودانگی گسیل کرده است و از آن تنها گرانشی باقی مانده که خمی عظیم بر فضا زمان انداخته است. این تصویر که به طور هم‌زمان در شش کنفرانس خبری در واشینگتن و سایر کشورها منتشر شد، محدوده ای دونات شکل و توده ای از امواج رادیویی را به نمایش می کشد که به دور فضایی خالی تشکیل شده‌اند.

